

Mediační řízení v rodinných věcech, ve věcech rozvodu a rozluky

Mediace je dobrovolná, důvěrná forma řešení sporu, v jejímž rámci se strany konfliktu nebo sporu snaží samy dospět k dohodě s pomocí neutrálního a nestranného mediátora. O záležitostech, o nichž se má během mediace jednat, rozhodují účastníci. Záležitosti, na nichž je třeba se dohodnout, se mohou týkat usmíření manželů, stanovení podmínek rozluky, forem rodičovské zodpovědnosti, styku s dětmi, uspokojování potřeb rodiny, vyživovacích povinností a výživného na děti, jakož i majetkových záležitostí a bydlení. Mediační dohoda může upravovat taktéž otázku vydání cestovního pasu, volby vzdělání dítě, styků s širší rodinou a/nebo správou majetku dítěte.

Výhody mediace

- Mediace pomáhá snížit míru negativních emocí, vzájemně si porozumět a pochopit své potřeby, a snižuje tudíž psychologickou zátěž spojenou s konfliktem.

Jak je záležitost postoupena k mediaci?

- Mediace se může uskutečnit před postoupením věci soudu, nebo po zahájení soudního řízení na základě rozhodnutí soudu.
- Mediace každopádně vyžaduje souhlas stran.
- Každá strana může o mediaci požádat v kterékoli fázi řízení.

Kdo rozhoduje o volbě mediátora?

- Mediátora volí společně strany, nebo je ustanoven soudem, přičemž se berou v úvahu v první řadě osoby uvedené na seznamu stálých mediátorů.

Jak dlouho může mediace trvat?

- Mediační řízení, které bylo zahájeno z rozhodnutí soudu, by nemělo trvat déle než 3 měsíce, na základě společné žádosti či z jiného pádného důvodu však může být prodlouženo, pokud to usnadní dosažení dohody.

Průběh mediace

- Po obdržení soudního rozhodnutí kontaktuje mediátor strany za účelem stanovení data a místa sezení.
- Mediátor vysvětlí pravidla a průběh mediačního řízení a dotáže se stran, zda s mediací souhlasí.
- Mediace je diskuse mezi stranami za přítomnosti mediátora. Mohou se uskutečnit rovněž individuální setkání mediátora s kteroukoli ze stran.
- Strany se mohou rozhodnout, že se mediace nezúčastní.
- Mediace je důvěrná. Mediátor nesmí zpřístupnit údaje z mediace třetím osobám. Protokol o průběhu mediace neobsahuje názory ani stanoviska stran.
- Mediátor nemůže vystupovat jako svědek, co se týká skutečností, o nichž se dozví v důsledku vedení mediace, pokud jej strany nezprostí povinnosti zachovávat mlčenlivost.

Jaké jsou možné výsledky mediace?

- Mediace může vést k vzájemně přijatelné dohodě podepsané stranami.
- V případě rozvodu nebo rozluky může mediace skončit usmířením a/nebo dohodou manželů či vypracováním společných procesních stanovisek. Tato stanoviska poskytují základ pro rozhodnutí soudu v dané věci.
- Mediátor doručí stranám opis protokolu.
- Mediátor předloží protokol nebo dohodu, již bylo dosaženo, soudu.
- Mediační dohoda schválená soudem má právní moc dohody uzavřené u soudu a řízení ukončuje.
- Soud odmítne dohodu schválit, pokud je v rozporu s právem nebo se zásadami společného soužití, obchází-li zákon, je matoucí nebo obsahuje rozpory.
- Není-li dohoda, která byla prohlášena za vykonatelnou, skutečně vykonána, lze věc předat exekutorovi, kterého ustanoví soud.
- Není-li dohody dosaženo, mohou strany usilovat o výkon svých práv v soudním řízení.

Jaké jsou náklady mediace?

Náklady na mediaci nesou strany. Každá strana obvykle hradí polovinu nákladů, nedohodnou-li se strany jinak.

Kterákoli strana může požádat o osvobození od nákladů mediace.

Bez ohledu na výsledek řízení může soud určité straně nařídit, aby nahradila náklady způsobené zjevně neodůvodněným odmítnutím účasti na mediaci.

Je-li dohoda dosažena před zahájením soudního jednání, vrací se stranám soudní poplatek v plné výši.

Je-li dohoda u mediátora dosažena v pozdější fázi řízení (po zahájení soudního řízení), vrací se zpět 75 % soudního poplatku.

Pokud se strany v případě rozvodu nebo rozluky usmíří u soudu prvního stupně a žalobu stáhnou, vrací se 100 % soudního poplatku uhrazeného při podání žaloby soudu. Jestliže se strany usmíří před ukončením řízení u soudu druhého stupně, vrací se 50 % poplatku uhrazeného za podání opravného prostředku. V případě mimosoudní mediace stanoví odměnu mediátora centrum mediace nebo se na ni strany s mediátorem dohodnou před zahájením mediace.

Poslední aktualizace: 23/09/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.